

**ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ**  
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

30.12.2024

**Зміст:**

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

**Загальні питання**

[Україна молода. – 2024. – 28 груд. День міжнародної злагоди та культурного розмаїття: в Україні з'явиться нове державне свято. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 27 груд. В Україні запровадили нове державне свято. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 27 груд. У МКСК вручили мистецькі премії лауреатам 2024 року. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 28 груд. У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій вручили мистецькі премії лауреатам 2024 року. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2024. – 29 груд. Культура.UA: найголовніші події 2024 року. – Самченко В.](#)

[Український тиждень. – 2024. – 27 груд. Історична галузь у 2024 році: здобутки, втрати та битви за наративи. – Петренко-Цеунова О.](#)

**Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**

[Інтерфакс. – 2024. – 27 груд. Мінкультури внесло російського фольклориста Захарченка до переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. – Інф.](#)

**Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму**

[Фокус.– 2024. – 27 груд. Демонтували Москву та Мінськ: з алеї біля «Батьківщини-Матері» прибрали назви міст-героїв. – Резніченко В.; Україна молода. – 2024. – 28 груд. Музей війни позбувся назв російських міст та радянської зірки. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 28 груд. Москва, Ленінград, Мінськ: у Музеї війни демонтували назви міст-героїв Другої світової. – Плакіна О.; День. – 2024. – 28 груд. Без Ленінграда та Москви: у столиці Музей війни демонтував назви міст-героїв Другої світової. – Інф. та ін.](#)

**Мовні питання**

[Укрінформ. – 2024. – 28 груд. Правопис кримськотатарської мови буде затверджено Кабміном на початку 2025 року – Чубаров. – Інф.](#)

**Театр**

[Укрінформ. – 2024. – 28 груд. ТОП-10 вистав 2024 року столичної сцени. – Базів Л.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Різдвяну виставу «Говорять ті, що слухали вічність» переглянули вже три тисячі гостей. – Інф.](#)

Українформ. – 2024. – 27 груд. Франківський драмтеатр покаже рок-мюзикл «Наталка Полтавка». – Інф.

### **Музика**

Українформ. – 2024. – 29 груд. У Києві відбудеться фестиваль, присвячений композитору Лятошинському. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 29 груд. Ідентичність крізь музику: хор, що відкрив британцям справжню Україну. – Білан В.

Український тиждень. – 2024. – 28 груд. Жадан і Гуржи випустили «Семафори»: альбом про тих, хто втратив дім. – Нестелєєв М.

Українформ. – 2024. – 27 груд. Оперний співак із Запоріжжя заспівав пісню про загиблих побратимів. – Інф.

Фокус.– 2024. – 27 груд. Нацвідбір на «Євробачення – 2025» не уникнув скандалу: один з виконавців відмовився змагатись. – Вишневська Т.; NV. – 2024. – 27 груд. Суспільне розірвало договір з одним з учасників лонглиста Нацвідбору на Євробачення. – Інф.

### **Візуальні мистецтва**

Вечірній Київ. – 2024. – 29 груд. Інсталяція «Дорога Життя» в Ірпені перемогла на міжнародному конкурсі. – Божок С.; УНН. – 2024. – 28 груд. Світлова інсталяція «Дорога Життя» з Ірпеня перемогла у престижному міжнародному конкурсі. – Красвська Т.

Українська літературна газета. – 2024. – 27 груд. З Покровська на Донеччині евакуювали пам'ятник Тарасові Шевченку. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 27 груд. У Полтаві відкрили пам'ятник Григорію Сковороді. – Інф.

Українформ. – 2024. – 27 груд. На Кіровоградщині створили мурал із Шевченком та Хмельницьким. – Інф.

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

Українформ. – 2024. – 27 груд. Головою правління Української кіноакадемії став Пилип Ілленко. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 28 груд. Пилип Ілленко став головою Правління Української кіно академії. – Інф.

NV. – 2024. – 27 груд. «3 Новим роком, українці». Борис Джонсон знявся в комедії «Потяг у 31 грудня», де заговорив українською. – Інф.; Вечірній Київ. – 2024. – 29 груд. «Добрий день, everybody»: Борис Джонсон знявся в українському новорічному фільмі. – Божок С.; Фокус.– 2024. – 27 груд. «Добрий день, everybody»: Борис Джонсон знявся в українській новорічній кінокомедії. – Шевченко Ю.

[NV. – 2024. – 29 груд. У ролі герцогині. Ада Роговцева показала фото зі зйомок другого сезону серіалу «Кава з кардамоном». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Український фільм «Редакція» вийшов на платформі Netflix. – Інф.](#)

### **Література**

[Укрінформ. – 2024. – 29 груд. Трійка лідерів «Видавничого інфобуму – 2024»: Дитяча література, психологія, сучасна українська проза. – Базів Л.](#)

[Village Україна. – 2024. – 27 груд. Ось найкращі українські книжки 2024 року за версією ПЕН. – Головань Д.; Укрінформ. – 2024. – 27 груд. PEN Ukraine назвала найкращі українські книжки 2024 року. – Інф.; УНН. – 2024. – 27 груд. ПЕН оголосив список із 201 найкращої української книги 2024 року. – Волянська А.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 27 груд. Побачив світ 28-й випуск літературного альманаху «Слобожанщина». – Інф.](#)

### **Музейна справа**

[Укрінформ. – 2024. – 27 груд. В Україні видали двотомник про живопис і графіку з колекції Національного художнього музею. – Інф.; День. – 2024. – 27 груд. У Києві презентували двотомник про живопис і графіку з колекції Національного художнього музею. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 28 груд. Під Різдвяною Зіркою: у Київській картинній галереї поєднали автентичну та сучасні вироби. – Катаєва М.](#)

[Україна молода. – 2024. – 28 груд. Неперевершена майстриня-віртуоз: Тетяна Пата – засновниця школи петриківського малювання. – Здоровило Т.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 27 груд. Мінкультури доручило законсервувати будівництво Меморіального комплексу Героїв Небесної сотні на три роки після закінчення війни. – Інф.; Village Україна. – 2024. – 27 груд. Мінкульт заморозив будівництво музею Революції гідності. – Мельник К.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 27 груд. На будівлі Музею історії міста Києва відремонтували годинник. – Катаєва М.](#)

### **Охорона культурної спадщини**

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 27 груд. Культурна спадщина та зелені зони. Що робити владі у новому році, аби зберегти? – Могильний Г., експерт з питань містобудування, аналітик громадської ініціативи «Голка»](#)

[Village Україна. – 2024. – 29 груд. Мозаїку Горської на ресторані «Вітряк» у Києві збережуть. Власник має укласти охоронний договір. – Мельник К.](#)

[Village Україна. – 2024. – 28 груд. Мозаїку на фасаді київського ліцею законсервують. Її хотіли закрити утеплювачем. – Головань Д.](#)

[Village Україна. – 2024. – 28 груд. На Київщині можуть демонтувати 19](#)

[радянських пам'ятників. Ось їхній перелік. – Головань Д.](#)

### **Нацменшини. Закордонні українці**

[Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Зеленський зустрівся з представниками національних спільнот і корінних народів України. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 28 груд. У Берліні проходить виставка робіт дітей з Харкова «Підземний сад». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 27 груд. У Бангкоку відбудеться фотовиставка «Портрети українців». – Інф.](#)

### **Міжнародне співробітництво**

[День. – 2024. – 29 груд. Цьогоріч запустили 18 україномовних аудіогідів й передали сотні видань для українських книжкових полицок, – Олена Зеленська. – Інф.; УНН. – 2024. – 27 груд. Олена Зеленська про здобутки 2024 року: 18 нових аудіогідів і сотні книжок для українців у світі. – Волянська А.; Інтерфакс. – 2024. – 27 груд. У 2024 році вдалося запустити 18 україномовних аудіогідів у культурних пам'ятках світу – Зеленська. – Інф.](#)

\*\*\*

[NV. – 2024. – 27 груд. «Олдскульний антисемітизм та ксенофобія». Співачка Катя Чиллі обурилася встановленням у Києві Ханукії – їй жорстко відповіли у Мережі](#)

[Укрінформ. – 2024. – 29 груд. У Литві через виступи в Росії скасували концерти американського рок-музиканта. – Інф.](#)

## Загальні питання

Україна молода. – 2024. – 28 груд. День міжнаціональної злагоди та культурного розмаїття: в Україні з'явиться нове державне свято. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 27 груд. В Україні запровадили нове державне свято. – Інф.

Нове державне свято з'явиться в Україні – День міжнаціональної злагоди та культурного розмаїття – його щорічно святкуватимуть 21 травня. Президент України Володимир Зеленський підписав відповідний Указ № 883. Нове державне свято створили, щоб зміцнити єдність і злагоду українського народу, утвердити українську національну та громадянську ідентичність, сприяти вільному розвитку культурного розмаїття корінних народів і національних меншин (спільнот) України. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187248/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3942586-zelenskij-zaprovadiv-nove-derzavne-svato.html>

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. У МКСК вручили мистецькі премії лауреатам 2024 року. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 28 груд. У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій вручили мистецькі премії лауреатам 2024 року. – Інф.

У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій (МКСК) вручили мистецькі премії лауреатам 2024 року. Мистецькі премії вручали голови та заступники голів комітетів галузевих премій разом із міністром культури та стратегічних комунікацій Миколою Точицьким. Лауреатами галузевих премій стали: премії імені В. С. Косенка – Золтан Алмаші; премії імені Леся Курбаса – Артем Вусик; премії імені Катерини Білокур – Олена Зальоток і Вікторія Ніколаєва; премії імені М. В. Гоголя – Василь Іванина; премії імені Б. М. Лятошинського – Остап Мануляк; премії імені Шолом-Алейхема – Олексій Нікітін; премії імені Олеся Гончара – Леонід Петровський; премії імені М. В. Лисенка – Євген Петриченко, Роман Рєпка і Ірина Тукова; премії імені Л. М. Ревуцького – Юрій Пікуш і Роман Фотуйма; премії імені Григорія Кочура – Володимир Тимчук; премії імені М. Г. Дерегуса – Любов Яцків; премії за збереження та охорону нематеріальної культурної спадщини – Ольга Матвійчук і В'ячеслав Кушнір; премії за збереження та охорону нематеріальної культурної спадщини 2023 року – Олександр Гаркавченко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942596-u-mksk-vrucili-mistecki-premii-laureatam-2024-roku.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/u-ministerstvi-kultury-ta-stratehichnykh-komunikatsij-vruchyly-mystetski-premii-laureatam-2024-roku/>

Україна молода. – 2024. – 29 груд. Культура.UA: найголовніші події 2024 року. – Самченко В.

У третій рік повномасштабного спротиву російським нападникам було дуже багато змістовних мистецьких подій, загалом тисячі. «Україна молода»

склала топ достойників та проєктів, які найпомітніше допомагають утверджувати суб'єктність нашої держави, а також присутність Незалежної України на карті світу. Це такі проєкти і події: 1. Мстислав Чернов. «Оскар» документального фільму «20 днів у Маріуполі»; 2. Кобзарство та українські писанки відтепер у списках ЮНЕСКО; 3. Іван Уривський з виставою «Конотопська відьма»; 4. Андрій Різоль. Покази проєкту «Культура vs війна»; 5. Фестиваль KHARKIV MUSIC FEST у Харкові; 6. Кері-Лінн Вілсон із «Київською Камератою» представили тільки українську музику у Карнегі-холі; 7. Український живопис 1900 – 1930 років у виставці «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні» у віденському Бельведері; 8. Виставки «Алла Горська. Боривітер» в Українському Домі у рік 95-ліття шістдесятниці; 9. Цифровий проєкт віртуальної реальності «Війна впритул» («War Up Close»); 10. Євген Лавренчук. Вистава «Перед волею» про Маріуполь і Валуєвський циркуляр; 11. Документальна стрічка «Сімейний альбом»: фотографії Голодомору і сучасної російсько-української війни; 12. Тарас Томенко. «Сентиментальна подорож до планети Параджанова» до 100-ліття режисера. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187267/>

Український тиждень. – 2024. – 27 груд. Історична галузь у 2024 році: здобутки, втрати та битви за наративи. – Петренко-Цеунова О.

«1 січня 2024 року внаслідок російського влучання згорів музей Романа Шухевича в Білогірці. Цей рік, як і попередні, був багатий на втрати культурних пам'яток, спроби інструменталізації історії з політичною метою і дискусії довкола вивчення історії в школі. Проте і здобутки також були. Яскравими подіями стали виставки Алли Горської та Соломії Павличко в Українському домі. У Національному художньому музеї організували лекторій з нагоди 125-річчя Київського міського музею старожитностей і мистецтв. Відновив свою роботу науковий семінар при кафедрі історії Національного університету «Києво-Могилянська академія». Широко відзначили 140 років українського жіночого руху, запропонували відбудувати будинок Наталі Кобринської в Болехові. Обговорювали проєкт відновлення палацу Фредрів-Шептицьких у Вишні. У Львові відкрили новий меморіальний музей Патики та центр сучасного мистецтва в колишній фабриці повидла та алкоголю. Певний розголос мала презентація проєкту «Українська історія: глобальна ініціатива» у вересні... Цьогоріч заснували окреме історичне видавництво «Локальна історія»... Історики шукають нових форм – біографічних подкастів, документальних фільмів про альтернативні сценарії минулого. Комікси стають дедалі популярнішим форматом розказати про минуле... Державні установи теж прагнуть долучитися до тренду: Український інститут національної пам'яті видав мальопис «Оборона Замостя. Легенда про лопату», Національний музей Революції Гідності – комікс «Історія з Майдану». На особливу пошану заслуговують повні видання творів, підготовка яких потребує величезних зусиль. Зокрема у видавництві «Темпора» цьогоріч з'явилися чергові томи з повного видання спадщини В'ячеслава Липинського, «Критика» продовжує видавати повне видання творів Пантелеймона Куліша. Попри закриття

видавництва «Наукова думка», якісні академічні історичні дослідження і далі з'являються друком, зокрема в університетському видавництві Українського католицького університету...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/istorychna-haluz-u-2024-rotsi-zdobutky-vraty-ta-bytvu-zanaratyvy/>

### **Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**

Інтерфакс. – 2024. – 27 груд. Мінкультури внесло російського фольклориста Захарченка до переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. – Інф.

МКСК внесло російського фольклориста Віктора Захарченка до Переліку осіб, які становлять загрозу національній безпеці. Згідно з наказом відомства, до оновленого Переліку осіб, які становлять загрозу національній безпеці, увійшов російський фольклорист і громадський діяч, дослідник народної пісні, хоровий диригент, професор і композитор Віктор Захарченко, професійна і громадська діяльність якого, спрямована на підтримку і виправдання війни Росії проти України. Наразі до Переліку внесено 237 осіб. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1036939.html>

### **Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму**

Фокус.– 2024. – 27 груд. Демонтували Москву та Мінськ: з алеї біля «Батьківщини-Матері» прибрали назви міст-героїв. – Резніченко В.; Україна молода. – 2024. – 28 груд. Музей війни позбувся назв російських міст та радянської зірки. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 28 груд. Москва, Ленінград, Мінськ: у Музеї війни демонтували назви міст-героїв Другої світової. – Плакіна О.; День. – 2024. – 28 груд. Без Ленінграда та Москви: у столиці Музей війни демонтував назви міст-героїв Другої світової. – Інф. та ін.

Національний музей історії України у Другій світовій війні зняв назви міст і зображення радянської медалі «Золота Зірка» на Алеї міст-героїв біля скульптури «Батьківщина-Мати» у Києві, повідомила 27 грудня пресслужба музею. На основі дослідження спеціалісти Національного науково-дослідного реставраційного центру України сформувавши «Паспорт обстеження стану збереженості бронзових накладних елементів медалей «Золота Зірка» і текстових написів» і аргументували необхідність демонтажу та реставрації. В музеї зазначили, що демонтаж є «надзвичайно важливим і символічним кроком». У пресслужбі закладу пояснили, що термін «місто-герой» у Радянському Союзі вигадали 1965 року. Першими це звання отримали російські тодішній Ленінград (нині Санкт-Петербург), Сталінград (тепер Волгоград), Москва, українські Київ, Одеса і Севастополь, а також Брестська фортеця. Згодом звання міста-героя присвоїли Керчі, Новоросійську, Мінську, Тулі, Мурманську та Смоленську. У музеї зазначили, що чітких критеріїв для визначення, яке місто називати «містом-героем», ніколи не було. Докладно:

<https://focus.ua/uk/ukraine/685822-u-kiyevi-demontuvali-nazvi-mist-gerojiv-bilya-batktivshchini-materi>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187255/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106749/>  
<https://day.kyiv.ua/news/281224-bez-leninhrada-ta-moskvy-u-stolytsi-muzey-viyny-demontuvav-nazvy-mist-heroyiv-druhoyi>

### Мовні питання

Укрінформ. – 2024. – 28 груд. Правопис кримськотатарської мови буде затверджено Кабміном на початку 2025 року – Чубаров. – Інф.

Правопис кримськотатарської мови буде затверджено Кабінетом Міністрів України на початку 2025 року. Про це повідомив голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров під час онлайн пресконференції за підсумками 2024 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3942619-pravopis-krimskotatarskoi-movi-bude-zatverdzeno-kabminom-na-pocatku-2025-roku-cubarov.html>

### Театр

Укрінформ. – 2024. – 28 груд. ТОП-10 вистав 2024 року столичної сцени (Укрінформ підготував добірку кращих взірців театрального мистецтва третього року Великої війни). – Базів Л.

Медіа пропонує п'ять драм та п'ять комедій / мюзиклів – топових вистав, прем'єри яких відбулися у 2024 році у столиці, і які варті того, аби обов'язково їх подивитися. **Драми:** «Марія Стюарт» режисера Івана Уривського в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка; «Поромник» режисера Кирила Кашлікова в Національному академічному драматичному театрі імені Лесі Українки за п'єсою «The Ferryman» британського драматурга Джеза Баттерворта; «Процес» режисера Давида Петросяна на сцені Київського академічного драматичного театру на Подолі; «Гартюф» режисера Дмитра Богомазова в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка; «На\*1\*t» режисерки Тамари Трунової в Київському академічному театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра. **Комедії / мюзикли:** «Блискуча ідея» режисера Максима Нікітіна в Національному академічному драматичному театрі імені Лесі Українки за п'єсою французького драматурга та актора Себастьєна Кастро; «Легенди Києва» режисерки Наталії Сиваненко в Київському академічному театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра; «На Русалчин Великдень» режисера Івана Уривського в Київському національному академічному театрі оперети; «Слуга двох панів» режисера Давида Петросяна в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка за п'єсою драматурга Карло Гольдоні; «Чикаго» режисера Богдана Струтинського в Київському національному академічному театрі оперети. Докладно про кожен з вистав:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942703-top10-vistav-2024-roku-stolicnoi-sceni.html>



Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Різдвяну виставу «Говорять ті, що слухали вічність» переглянули вже три тисячі гостей. – Інф.

Різдвяну виставу для дітей і дорослих «Говорять ті, що слухали вічність», організовану Фондацією дружини Президента Олени Зеленської, на території Національного заповідника «Софія Київська» переглянули вже три тисячі гостей. Про це йдеться на сторінці Фондації у Фейсбуці. Різдвяне шоу змогли побачити діти, якими опікуються різні громадські організації. Для них команда Фондації організувала окремі групи для відвідування. Зокрема це діти, які втратили на війні батьків, діти полонених і військовослужбовців. Інтерактивну виставу «Говорять ті, що слухали вічність» показують з 20 по 29 грудня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942351-rizdvanu-vistavu-govorati-so-sluhali-vicnist-pereglanuli-vze-tri-tisaci-gostej.html>

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Франківський драмтеатр покаже рок-мюзикл «Наталка Полтавка». – Інф.

Франківський драмтеатр покаже рок-мюзикл «Наталка Полтавка», сюжет постановки залишається від Івана Котляревського. Про це на пресконференції повідомив генеральний директор – художній керівник Франківського драмтеатру, постановник рок-мюзиклу Ростислав Держипільський. Він переконаний, що кожне покоління має отримати свою версію «Наталки Полтавки». Автори рок-мюзиклу шукали нові ідеї та форми для прочитання української п'єси, яку вперше втілили на сцені понад 200 років тому. Рок-мюзикл «Наталка Полтавка» покажуть 29 грудня. Ця постановка «Наталки Полтавки» стане шостою за рахунком і присвячена 85-річчю театру. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942487-frankivskij-dramteatr-pokaze-rokmuzikl-natalka-poltavka.html>

### Музика

Укрінформ. – 2024. – 29 груд. У Києві відбудеться фестиваль, присвячений композитору Лятошинському. – Інф.

У Києві у Національній філармонії України 3 січня відбудеться відкриття фестивалю Lyatoshynsky Space, присвяченого композитору Борису Лятошинському, повідомляє МКСК. Фестиваль розпочнеться з концерту камерної музики у виконанні камерного ансамблю NotaVene Chamber Group. Присутні зможуть послухати добірку творів, які сам Борис Лятошинський представив на ювілейному концерті 3 січня 1965 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942875-u-kyevi-vidbudetsa-festival-prisvacenij-kompozitoru-latosinskomu.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 29 груд. Ідентичність крізь музику: хор, що відкрив британцям справжню Україну. – Білан В.

«Хор Songs for Ukraine, заснований Королівським балетом і оперою кілька років тому після початку повномасштабного вторгнення, влаштував

нещодавно серію різдвяних концертів у знакових історичних місцях Лондона. Зокрема у St Paul's Church Covent Garden, Farm Street Church і на Трафальгарській площі... За два роки існування колектив Songs for Ukraine став важливим символом промоції української культури, зокрема пісні та музики, у Великій Британії... До Songs for Ukraine входять як професійні співаки, так і новачки в класичній музиці. Його учасники – українські біженці, які змушені були залишити свою країну або втратили домівки через війну. До популярного хору приєдналися представники української діаспори, зокрема Оріся Марцюк... Ініціативу заснування хору підтримав Королівський оперний театр (Royal Opera House)... За весь час свого існування колектив виступав на крутих локаціях у Британії, зокрема в соборі Святого Павла (St. Paul's Cathedral) під час святкування 200-річчя Дев'ятої симфонії Бетховена, давав концерти в Королівській опері, лондонському «Палладіумі» та ще багато де...». У розлогодному матеріалі – розповідь про хористів та сам хор і його здобутки. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/ART/identichnist-kriz-muziku-khor-shcho-vidkriv-britantsjam-spravzhnju-ukrajinu.html>

Український тиждень. – 2024. – 28 груд. Жадан і Гуржи випустили «Семафори»: альбом про тих, хто втратив дім. – Нестелеєв М.

Нещодавно на всіх музичних платформах вийшов музичний альбом «Семафори» – новий проєкт Сергія Жадана та Юрія Гуржи. Присвячений він українцям, які втратили дім або змушені були переїхати внаслідок російської агресії. У січні автори представляють альбом та кліп до пісні «Перевізник» у Києві. До запису «Семафорів» залучені понад 30 музикантів. Тексти і вокал – Сергій Жадан. Юрій Гуржи став не лише композитором альбому, але й записував вокальні партії, а також гітари та електроорган. Докладно:

<https://tyzhden.ua/zhadan-i-hurzhy-vypustily-semafory-albom-pro-tykh-khto-vtratyv-dim/>

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Оперний співак із Запоріжжя заспівав пісню про загиблих побратимів. – Інф.

Запорізький оперний співак і боєць 110-ї бригади Юрій Іваськевич записав пісню «Птахи». Композиція з'явилася в рамках ініціативи об'єднання «Культурний десант» із запису та промоції пісень, створених безпосередніми учасниками російсько-української війни. Автор слів і музики – поет Ігор Дріжчаний. До запису долучилися учасниці Ансамблю пісні й танцю ЗСУ, гітарну партію виконав Андрій Кохан, боєць 81-ї окремої аеромобільної Слобожанської бригади, музикант, учасник «Культурного десанту». ««Птахи» – пісня про втрату друзів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942532-opernij-spivak-iz-zaporizza-zaspivav-pisnu-pro-zagiblih-pobratimiv.html>

Фокус. – 2024. – 27 груд. Нацвідбір на «Євробачення – 2025» не уникнув скандалу: один з виконавців відмовився змагатись. – Вишневецька Т.; NV. –

2024. – 27 груд. Суспільне розірвало договір з одним з учасників лонглиста Нацвідбору на Євробачення. – Інф.

В Україні оголосили список фіналістів Нацвідбору на «Євробачення – 2025», але у ньому – лише дев'ять імен. Повідомлялось, що десятого кандидата обиратимуть через «Дію» і остаточний список буде опублікований у січні. 27 грудня у «Суспільному» розкрили причину появи «вакантного місця». З'ясувалось, що менеджмент артиста TESLENKO (справжнє ім'я – Олександр Тесленко) попросив зняти його кандидатуру та призупинити участь у відборі. Запит погодили й договір з ним розірвали. Тепер за місце «джокера», тобто десятого фіналіста, боротимуться десять виконавців: BRYKULETS; ENLEO; FIINKA; GRISANA; MON FIA; Ranrawi; Starykova Hrystyna; YAGODY; МУАЯД; «Слухай Сашу». Віддати голос за фаворита можна буде у застосунку «Дія». Фінал Нацвідбору проходитиме 8 лютого. Як передавав УНІАН, продюсер артиста Олександра Тесленка розкритикував Нацвідбір у соцмережах. Олександр Крижевич розкритикував музичну продюсерку Тіну Кароль за те, що вона не звернула увагу на вокалістів з сильними голосами та виконавців сучасних фольклорних пісень. Суперників свого підопічного він розкритикував за недостатню популярність. Він запевнив, що може вже назвати ім'я переможця «з ймовірністю у 90%», натякнувши на те, що на Нацвідборі підсуджують під конкретного кандидата. Докладно:

<https://focus.ua/uk/ukrayinskij-shoubiz/685845-yevrobachennya-2025-na-nacvidbori-stavsya-skandal>

<https://nv.ua/ukr/kultura/teslenko-vibuv-z-pereliku-uchasnikiv-nacvidboru-na-yevrobachennya-2025-shcho-trapilosya-50477451.html>

### **Візуальні мистецтва**

Вечірній Київ. – 2024. – 29 груд. Інсталяція «Дорога Життя» в Ірпені перемогла на міжнародному конкурсі. – Божок С.; УНН. – 2024. – 28 груд. Світлова інсталяція «Дорога Життя» з Ірпеня перемогла у престижному міжнародному конкурсі. – Краєвська Т.

Світлова інсталяція «Дорога Життя», яку створили на місці зруйнованого Романівського мосту в Ірпені, перемогла в міжнародному конкурсі світлового дизайну LIT Lighting Design Awards. Цей проєкт став найкращим в категорії «Religious & Spiritual Site Lighting Design». Про це розповів голова Київської ОВА Руслан Кравченко. Інсталяція «Дорога Життя» – це частина соціального проєкту «Київщина. Місця пам'яті», присвяченого вторгненню РФ. Для нього обрали дев'ять локацій, зокрема зруйнований Романівський міст в Ірпені. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106784/>

<https://unn.ua/news/svitlova-instaliatsiia-dorooha-zhyttia-z-irpenia-peremohla-u-prestyzhnomu-mizhnarodnomu-konkursi>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 груд. З Покровська на Донеччині евакуювали пам'ятник Тарасові Шевченку. – Інф.

Пам'ятник Тарасові Шевченку у Покровську демонтували та вивезли у Дніпропетровську область. При цьому встановлювати на новому місці його не планують. Про це повідомили у пресслужбі Покровської міської військової адміністрації. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/z-pokrovska-na-donechchyni-evakuiivaly-pam-iatnyk-tarasovi-shevchenku/>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 груд. У Полтаві відкрили пам'ятник Григорію Сковороді. – Інф.

25 грудня у Полтаві в сквері біля Малої академії мистецтв офіційно відкрили пам'ятник поету та філософу Григорію Сковороді. Пам'ятник планували встановити 2023-го року. Виготовили його навесні 2024-го. На відкриття прийшли скульптор Катіб Мамедов, архітектор Сергій Чечельницький та творчі колективи міста. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-poltavi-vidkryly-pam-iatnyk-hryhoriu-skovorodi/>

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. На Кіровоградщині створили мурал із Шевченком та Хмельницьким. – Інф.

В Олександрівці на Кіровоградщині художник-переселенець з Харкова Олександр Брітцев створив стінопис «Тканина поколінь». Розмір стінопису – 25 м<sup>2</sup>, його створення тривало 20 днів. Окрім портретів Тараса Шевченка та Богдана Хмельницького, на стінописі зображені деякі символи. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942393-na-kirovogradsini-stvorili-mural-iz-sevcenkom-ta-hmelnickim.html>

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Головою правління Української кіноакадемії став Пилип Ілленко. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 28 груд. Пилип Ілленко став головою Правління Української кіно академії. – Інф.

Продюсер Пилип Ілленко став головою правління Української кіно академії, повідомила у Телеграмі Українська кіноакадемія. Українська кіноакадемія є об'єднанням професіоналів у сфері кіно та кіновиробництва, створення якого було ініційовано Одеським міжнародним кінофестивалем у 2016 році. Її головна мета – всебічна підтримка та розвиток національного кінематографа. Місією кіноакадемії є популяризація національного кіно в Україні та за її межами. Також кіноакадемія проводить вручення Національної кінопремії «Золота дзига». Кандидатуру Пилипа Ілленка підтримали під час голосування члени правління кіноакадемії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942577-golovou-pravlinna-ukrainskoi-kinoakademii-stav-pilip-illenko.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/pylyp-illienko-stav-holovoivu-pravlinnia-ukrainskoi-kinoakademii/>

NV. – 2024. – 27 груд. «З Новим роком, українці». Борис Джонсон знявся в комедії «Потяг у 31 грудня», де заговорив українською. – Інф.; Вечірній Київ. – 2024. – 29 груд. «Добрий день, everybody»: Борис Джонсон знявся в українському новорічному фільмі. – Божок С.; Фокус.– 2024. – 27 груд. «Добрий день, everybody»: Борис Джонсон знявся в українській новорічній кінокомедії. – Шевченко Ю.

Вже 1 січня на великі екрани вийде нова українська комедія «Потяг у 31 грудня». Cameo у стрічці знявся колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон. Він заговорив у комедії українською мовою. Про це у соцмережах розповів виконавець однієї з головних ролей у стрічці, ведучий Юрій Горбунов. Він поділився відео з бекстейджа. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/boris-dzhonson-znyavsya-v-ukrajinskiy-komedi-potyag-u-31-grudnya-i-zagovoriv-ukrajinskoyu-video-50477430.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106798/>

<https://focus.ua/uk/ekslyuzivnyy/685851-boris-dzhonson-znyavsya-v-ukrajinskiy-novorichniy-komediji-potyag-u-31-grudnya-foto-video>

NV. – 2024. – 29 груд. У ролі герцогині. Ада Роговцева показала фото зі зйомок другого сезону серіалу «Кава з кардамоном». – Інф.

Акторка театру і кіно Ада Роговцева зіграє у другому сезоні серіалу «Кава з кардамоном» герцогиню, матір головного героя. Новий сезон проекту отримав назву «Сила землі» (знімає СТБ і Solar Media Entertainment). Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ada-rogovceva-znimayetsya-u-drugomu-sezoni-serialu-kava-z-kardamonom-pislya-gospitalizaciji-foto-50477707.html>

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Український фільм «Редакція» вийшов на платформі Netflix. – Інф.

Українська сатирична комедія «Редакція» режисера Романа Бондарчука стала доступною на стримінговій платформі Netflix. Про це повідомляє Державне агентство з питань кіно. Сюжет фільму розгортається у південному містечку на Херсонщині. Стрічку створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно компанією «Мун Мен». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942454-ukrainskij-film-redakcia-vijsov-na-platforni-netflix.html>

### **Література**

Укрінформ. – 2024. – 29 груд. Трійка лідерів «Видавничого інфобуму – 2024»: Дитяча література, психологія, сучасна українська проза. – Базів Л.

«Укрінформ підсумував традиційне експрес-дослідження українського книжкового ринку «Видавничий інфобум – 2024»... Щоб дізнатися реальну ситуацію, ми традиційно запитали у найцікавіших українських ... видавництв: які книги у них розійшлися цього року найбільшими накладками? Нам надали

інформацію 26 видавців із різних регіонів України (Київ, Львів, Рівне, Харків, Чернівці, Тернопіль), які назвали нам свої топові «двадцятки», «десятки», «вісімки», «п'ятірки» та навіть «двійки». Деякі вказували точну кількість проданих примірників, деякі – не відкрили цих даних з різних причин ... , але ми отримали майже вичерпний перелік із 220 назв найбільш популярних книг різних жанрів 2024 року і готові проаналізувати його. У 2024 році українці найбільше купували літературу для дітей і підлітків (33 назви). На другому місці – книги з психології, мотивації та саморозвитку (31 назва), на третьому місці – сучасна українська проза (30 назв). На четвертому місці – сучасна світова проза (23 назви). П'яте місце «містика, фентезі, фантастика» (18 назв), шосте – детективи, трилери (16 назв). Далі – книги з категорії «романтична проза» (14 назв), «біографії, мемуари» (8 назв) та «навчальна література, наукопоп» (8 назв). Книгами з військової справи й військової історії українці цікавилися на рівні «світової класики» (по 7 назв). «Документалістика, публіцистика, есеї, хроніки» – 7 назв, «графічний роман», «бізнес-література» та книги з історії (по 4 назви в кожній категорії). Також до рейтингу найбільш популярних книг цього року увійшли українська класика та поезія (по 3 назви в кожній категорії)... Серед українських авторів сучасної української прози найбільше купували книги: Ілларіона Павлюка – ВСЛ назвало три його книги: «Я бачу, вас цікавить п'ятьма», «Білий попіл», «Танець недоумка»; Євгенії Кузнецової – дві книги «Спитайте Міечку», «Драбина» (ВСЛ); Ірен Роздобудько – «Неймовірна. Ода до радості», «Райські яблучка. Збірка» (Нора-Друк). Серед найпопулярніших українських авторів, які пишуть для дітей: Юлія Олефір – три книги: «Казковий ліс. Пригоди енотів-бешкетників», «Різдвяний настрій енотів-бешкетників», «Малі гноми, мешканці великого супермаркету» («Чорні вівці»); Галина Вдовиченко – «36 і 6 котів», «36 і 6 собак» (ВСЛ); Юліта Ран – «Пес Патрон і Великий Т» та «Пес Патрон і Шкарпетковий монстр» (Видавництво «Ранок»); психологиня Світлана Ройз – «Сміховисько» та «Ключі сили» (ВСЛ)...». У розлогій статті – також можна ознайомитися з іншими популярними авторами і книгами, які потрапили до рейтингу; з аналітикою щодо продажів , а також з даними, які надали видавництва, зокрема «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «АРТБУКС», «Бородатий Тамарин», «BookChef», «Віхола», «Видавництво 21», «Видавництво», «Видавництва Старого Лева», «Клуб сімейного дозвілля», «Vivat», «Книголав», «Лабораторія», «Наш Формат», «Нора-Друк», «Ранок», READBERRY та ін. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942848-trijka-lideriv-vidavnicogo-infobumu-2024-psihiologia-ditaca-literatura-sucasna-ukrainska-proza.html>

Village Україна. – 2024. – 27 груд. Ось найкращі українські книжки 2024 року за версією ПЕН. – Головань Д.; Укрінформ. – 2024. – 27 груд. PEN Ukraine назвала найкращі українські книжки 2024 року. – Інф.; УНН. – 2024. – 27 груд. ПЕН оголосив список із 201 найкращої української книги 2024 року. – Волянська А.

Український ПЕН представив список найкращих українських книжок 2024 року. Сюди увійшла 201 книжка. Це прозові й поетичні новинки,

переклади, драматургія, нонфікшн, твори для дітей, мистецькі видання і гуманітаристика. Ці книжки виходили з грудня 2023 року до грудня 2024 року. Видання публікує повний список творів. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/358303-os-naykraschi-ukrayinski-knizhki-2024-roku-za-versieyu-pen-nbsp>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942540-pen-ukraine-nazvala-najkrasi-ukrainski-knizki-2024-roku.html>

<https://unn.ua/news/pen-oholosyla-spysok-iz-201-naikrashchoi-ukrainskoi-knyhy-2024-roku>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 груд. Побачив світ 28-й випуск літературного альманаху «Слобожанщина». – Інф.

26 грудня в Сумській обласній універсальній науковій бібліотеці відбулася презентація альманаху літераторів Сумщини «Слобожанщина». Це вже 28 випуск цього щорічного видання, започаткованого Сумською обласною організацією НСПУ спільно з видавництвом «Мрія» ще у 1993 році. До книги увійшли нові твори письменників Сумщини, літературознавчі та краєзнавчі нариси, спогади про тих письменників, яких не стало у цьому році, а також твори переможців обласного літературного конкурсу «Слобожанщина», започаткованого сумською письменницькою організацією у цьому році. На обкладинці видання розміщені малюнки вихованців закладів позашкільної області. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/pobachyv-svit-28-j-vypusk-literaturnoho-almanakhu-slobozhanshchyna/>

### **Музейна справа**

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. В Україні видали двотомник про живопис і графіку з колекції Національного художнього музею. – Інф.; День. – 2024. – 27 груд. У Києві презентували двотомник про живопис і графіку з колекції Національного художнього музею. – Інф.

У Києві презентували видання з серії «Державні зібрання України», в якому представлено найкращі зразки живопису та графіки з колекції Національного художнього музею України, що цього року відзначає 125-річчя. У двотомному виданні українською та англійською мовами представлені понад 970 найкращих робіт видатних українських митців: Тараса Шевченка, Миколи Пимоненка, Олександра Мурашка, Михайла Бойчука, Федора і Василя Кричевських, Георгія Нарбута та інших. «Колекція музею налічує понад 41 тисячу одиниць. У презентаційному виданні у двох томах вміщені 534 графічні роботи та 445 живописних. Через візуальну культуру ми представляємо у світі свою українську ідентичність», – зазначила генеральна директорка Національного художнього музею Юлія Литвинець. Вона уточнила, що том про графіку створювали уже під час повномасштабної війни. Загалом у фондах музею понад 20 тисяч графічних робіт. Своєю чергою президент Національної академії мистецтв живописець Віктор Сидоренко зауважив, що державу впізнають по культурі, і представлені в альбомі роботи засвідчують, що

Україна має великий мистецький доробок. Двотомник «Національний художній музей України. Живопис» і «Національний художній музей України. Графіка» – сьома і восьма книги серії «Державні зібрання України». До цього були видання про колекції Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків і Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького, мистецький альбом про твори Марії Примаченко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3942378-v-ukraini-vidali-dvotomnik-pro-zivopis-i-grafiku-z-kolekcii-nacionalnogo-hudoznogo-muzeu.html>

<https://day.kyiv.ua/news/271224-u-kyievi-prezentuvaly-dvotomnyk-pro-zhyvopys-i-hrafiku-z-kolektsiyi-natsionalnoho>

Вечірній Київ. – 2024. – 28 груд. Під Різдвяною Зіркою: у Київській картинній галереї поєднали автентичну та сучасні вироби. – Катаєва М.

Діалог крізь віки відтворили у залах Національного музею «Київська картинна галерея», де триває проєкт «Під Різдвяною Зіркою». Він досліджує українську різдвяну традицію та її прояви у творчості сучасних майстрів. Співпраця двох музеїв – Національного музею «Київська картинна галерея» та Національного музею народної архітектури і побуту – у створенні святкових експозицій розпочалася ще до повномасштабного вторгнення. Як нагадала генеральна директорка Національного музею народної архітектури та побуту Оксана Старак-Повякель, такі виставки проходили у філії музею, «Шоколадному будинку». У залах музейні предмети поєднуються з роботами майстрів декоративного мистецтва та крафтових майстерень, як від Gupia, GORN Ceramics, Triytsya collections та ін. Виставка реалізована у співпраці з проєктом «Крафтове Різдво» від KredoBank та Eter Agency. Виставка «Під Різдвяною Зіркою» триватиме до 19 січня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106197/>

Україна молода. – 2024. – 28 груд. Неперевершена майстриня-віртуоз: Тетяна Пата – засновниця школи петриківського малювання. – Здоровило Т.

У столичному Національному музеї декоративного мистецтва проходить виставка «70: вчора, сьогодні, завтра», присвячена 125-річчю заснування музейної колекції та 70-річчю з дня утворення музею як окремої інституції. Про це повідомили в Національний музей декоративного мистецтва України у Фейсбучі. Серед 100 виставкових експонатів, кожен з яких є знаковим для музейної колекції, особливе місце займає «Декоративне панно» (1951 р.) Тетяни Пати – видатної художниці, засновниці школи петриківського малювання, яка відіграла надзвичайно важливу роль у становленні петриківського декоративного розпису. У матеріалі – розповідь про неї та її творчість. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187253/>

Інтерфакс. – 2024. – 27 груд. Мінкультури доручило законсервувати будівництво Меморіального комплексу Героїв Небесної сотні на три роки після закінчення війни. – Інф.; Village Україна. – 2024. – 27 груд. Мінкульт заморозив



будівництво музею Революції гідності. – Мельник К.

МКСК доручило законсервувати проєктування і будівництво Національного меморіального комплексу Героїв Небесної сотні – Музею Революції гідності до закінчення воєнного стану і протягом трьох років з дня його припинення. Згідно з наказом №964 від 25 грудня, у зв'язку з незабезпеченням фінансуванням і накладенням Апеляційним судом Києва у 2019 році арештів на земельні ділянки, що відведені під реалізацію проєкту, і протоколом засідання міжвідомчої робочої групи від 17 грудня 2024 року, Мінкультури доручило здійснити консервацію об'єкта «Проєктування та будівництво Національного меморіального комплексу Героїв Небесної сотні – Музею Революції гідності: реконструкція алеї Героїв Небесної сотні від майдану Незалежності до алеї Героїв Небесної сотні, 3-5 з облаштуванням пішохідної зони, благоустрій та озеленення території» до закінчення дії воєнного стану і впродовж трьох років з дня його припинення або скасування. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1036908.html>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358339-minkult-zamoroziv-budivnitstvo-muzeyu-revoljutsiyi-gidnosti>

Вечірній Київ. – 2024. – 27 груд. На будівлі Музею історії міста Києва відремонтували годинник. – Катаєва М.

У 2019 році годинник на фасаді Музею історії міста Києва зупинився й з того часу не працював. «Цього року ми змогли відремонтувати наш годинник і він відтепер буде радувати приємними суто київськими звуками всіх наших відвідувачів і просто всіх перехожих, – розповіла директорка музею Діана Попова. – На Різдво ми дали старт цьому механізму й багато відвідувачів не помітили, що це щось нове, настільки органічними є звуки знайомого гімну Києва». Також тут триває історико-мистецький виставковий проєкт «Козацькі дари». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106714/>

### **Охорона культурної спадщини**

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 27 груд. Культурна спадщина та зелені зони. Що робити владі у новому році, аби зберегти? – Могильний Г., експерт з питань містобудування, аналітик громадської ініціативи «Голка»

«Україна повинна виконати низку жорстких вимог, аби належним чином пройти шлях євроінтеграції. Це стосується збереження і культурної спадщини, і природи. Громадська ініціатива «Голка» проти Нового року підготувала підсумковий огляд низки випадків, коли громади ведуть боротьбу за те, що важливо зберегти не лише зараз, а й для прийдешніх поколінь. Беззаперечним лідером за кількістю випадків, де громадяни захищають історичну спадщину, археологію та зелені зони, є столиця. Постає запитання: що могли б зробити Міністерство культури, Міністерство розвитку громад та територій, Державна інспекція архітектури та містобудування, а також Київська міська державна адміністрація і Київрада, аби наступного року громадський сектор і ЗМІ

спрямували свої зусилля більше на розвиток громади і держави, а не на боротьбу за збереження того, що має історичну чи екологічну цінність? Найточніше характеризує дії Мінкультури в сфері охорони культурної спадщини слово «саботаж». Захист історичної спадщини заблоковано з 2022 року. Розробка будь-якої науково-проектної документації неможлива, бо міністерство досі не розробило для затвердження Кабміном відповідних проектів постанов з урахуванням нових вимог закону. Замаскувати саботаж намагаються фіктивною документацією з визначення меж і режимів використання історичних ареалів. Саме така ситуація виникала з історико-архітектурним опорним планом Львова, що був швидко скасований судом. І те саме може статися і з іншими містами. Невиконання відомством своїх обов'язків може мати вкрай негативні наслідки серед іншого і для музею просто неба Пирогова. Наразі просто неможливо встановити охоронні зони пам'яток, щоб захистити музей від висотної забудови поруч, навіть якщо за позовом прокуратури суд зобов'яже міністерство це зробити. Мінкультури не виконало вимог Державної антикорупційної програми і не провело передбачених консультацій із громадськістю при підготовці змін до порядку обліку об'єктів культурної спадщини. Як наслідок, таємно повернули правила, що діяли за часів Януковича, суттєво зменшивши можливості громадськості із захисту цінних будівель. Державна антикорпрограма передбачала, що мають бути встановлені заборони нового будівництва та реконструкції в межах історичних ареалів у разі відсутності історико-архітектурних опорних планів. Але й тут Мінкультури вимог не виконало і відповідного проекту не підготувало. Бо якби виконало, то ситуацій на кшталт бруталного знесення садиби Зеленських у Києві можна було б уникнути... Чи зміниться ситуація наступного року, невідомо...». Також у матеріалі – про те, де недопрацювало Міндовкілля, профільні департаменти обласних і Київської міської держадміністрацій. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/kulturna-spadshchina-ta-zeleni-zoni-shcho-robiti-vladi-u-novomu-rotsi-abi-zberehti.html>

Village Україна. – 2024. – 29 груд. Мозаїку Горської на ресторані «Вітряк» у Києві збережуть. Власник має укласти охоронний договір. – Мельник К.

Мозаїку Алли Горської на ресторані «Вітряк» у Києві збережуть. Київрада підтримала відповідну петицію. Будівля ресторану «Вітряк» й саме панно внесені до держреєстру нерухомих пам'яток України як пам'ятка архітектури та монументального мистецтва місцевого значення. Усі власники таких об'єктів зобов'язані укладати охоронні договори. Саме вони визначають вимоги щодо використання пам'яток, їх консервації, реставрації чи ремонту. Утім Київрада виявила, що власник будівлі ресторану «Вітряк» не уклав такий договір. Тепер йому направили припис з відповідними вимогами. Якщо він не виконає їх, «буде вжито заходів відповідного реагування», ідеться у відповіді міського голови Віталія Кличка на петицію. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358327-mozayiku-gorskoyi-na-restorani-laquo-vitryak-raquo-u-kievi-zberezhut-vlasnik-mae-uklasti-ohoronniy-dogovir>

Village Україна. – 2024. – 28 груд. Мозаїку на фасаді київського ліцею законсервують. Її хотіли закрити утеплювачем. – Головань Д.

Мозаїку на правій стороні фасаду ліцею №303 на вулиці Драгоманова, 9-А на Позняках планують законсервувати, повідомили в Дарницькій РДА. Так хочуть зберегти орнамент, що залишився. Мозаїку створили у 1993 році, пише дослідниця архітектури модернізму і монументального мистецтва Ельміра Еттінгер. Після цього мозаїк на київських школах більше не робили, йдеться у книжці дослідника Семена Широчина. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358319-mozayiku-na-fasadi-kiyvskogo-litseyu-zakonservuyut-yiy-zagrohuvalo-uteplennya>

Village Україна. – 2024. – 28 груд. На Київщині можуть демонтувати 19 радянських пам'ятників. Ось їхній перелік. – Головань Д.

МКСК вивів 19 радянських пам'яток на Київщині з Державного реєстру. Тепер їх можна демонтувати. Серед них – пам'ятники Григорію Котовському і радянському льотчику Валерію Чкалову, а також братські могили комсомольців, червоноармійців і чекістів. Крім того, у списку є могили членів ревкому у Фастові й у селі Гатне. Медіа публікує перелік таких пам'яток. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358315-teper-mozhna-demontuvati-19-radyanskih-pam-yatnikiv-na-kiyivschini-os-yihniy-perelik>

### **Нацменшини. Закордонні українці**

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. Зеленський зустрівся з представниками національних спільнот і корінних народів України. – Інф.

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із представниками національних спільнот та корінних народів України. Про це Володимир Зеленський написав у Телеграмі. В Офісі Президента повідомили, що у зустрічі взяли участь представники 17-ти національних спільнот: азербайджанської, арабської, білоруської, болгарської, вірменської, гагаузької, грецької, грузинської, єврейської, німецької, польської, ромської, румунської, турецько-месхетинської, угорської, хорватської, чеської – та трьох корінних народів: караїмів, кримчаків і кримських татар. Володимир Зеленський закликав національні спільноти сприяти реалізації безпекового й геополітичного вибору України – членству в ЄС і НАТО. За результатами зустрічі учасники ухвалили Спільну заяву, у якій йдеться про підтримку Плану перемоги та Плану внутрішньої стійкості, повноправного членства України в ЄС і НАТО. Також у цій заяві наголошено на абсолютній неприйнятності будь-яких закликів із-поза меж України погодитися з незаконною окупацією та анексією територій. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3942566-zelenskij-zustrivsa-z-predstavnikami-nacionalnih-spilnot-i-korinnih-narodiv-ukraini.html>

Укрінформ. – 2024. – 28 груд. У Берліні проходить виставка робіт дітей з Харкова «Підземний сад». – Інф.

У підземному переході метро на станції «Rathaus Steglitz» у Берліні до середини січня проходить художня виставка «Підземний сад», створена українськими дітьми в укритті під землею у Харкові. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Німеччині. Раніше учні Харківської дитячої творчої студії Aza Nizi Maza презентували свій «Підземний сад» завдяки співпраці між посольством, районною адміністрацією Bezirksamt Steglitz-Zehlendorf та Kul'tura e.V. Під час відкриття виставки радник з питань освіти, культури та спорту адміністрації Штеглиц-Целендорф Церстін Ріхтер-Котовскі й Ольга Пішель подякували дітям за неймовірні художні роботи та передали їм різдвяні подарунки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3942446-u-berlini-prohodit-vistavka-robit-ditej-z-harkova-pidzemnij-sad.html>

Укрінформ. – 2024. – 27 груд. У Бангкоку відбудеться фотовиставка «Портрети українців». – Інф.

У мистецькій галереї Palette Artspace у Бангкоку 28 грудня відбудеться офіційне відкриття фотовиставки «Портрети українців» української художниці Домініки Дикої. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Таїланді. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3942412-u-bangkoku-vidbudetsa-fotovistavka-portreti-ukrainciv.html>

### **Міжнародне співробітництво**

День. – 2024. – 29 груд. Цьогоріч запустили 18 україномовних аудіогідів й передали сотні видань для українських книжкових полиць, – Олена Зеленська. – Інф.; УНН. – 2024. – 27 груд. Олена Зеленська про здобутки 2024 року: 18 нових аудіогідів і сотні книжок для українців у світі. – Волянська А.; Інтерфакс. – 2024. – 27 груд. У 2024 році вдалося запустити 18 україномовних аудіогідів у культурних пам'ятках світу – Зеленська. – Інф.

Перша леді України Олена Зеленська розповіла про результати ініційованих нею проєктів зі створення україномовних аудіогідів та українських книжкових полиць у світі. Зокрема, упродовж цього року запустили 18 україномовних аудіогідів: Нідерланди – Музей Ван Гога; Японія – Меморіальний музей миру в Хірошімі; Латвія – Музей окупації Латвії; Швеція – Музей Нобелівської премії; Австрія – віденський палац Гофбург; Фінляндія – Музей Акселі Галлен-Каллела в місті Еспоо; Сербія – музей-фортеця Калемегдан; ОАЕ – Велика мечеть шейха Заїда в Абу-Дабі; Кіпр – Художня галерея Анастасіуса Левентіса; Перу – Місце пам'яті, толерантності та соціальної інклюзії в місті Лімі; Німеччина – музей Барберіні; Бельгія – Королівські музеї витончених мистецтв; Мексика – туристичні екскурсійні

автобуси міста Мехіко Capital Bus; Аргентина – екскурсійні автобусні маршрути в Буенос-Айресі; Ватикан – музеї Ватикану; Литва – Музей церковної спадщини у місті Вільнюсі; Італія – україномовний мобільний додаток МуRomреї в Археологічному парку Помпеї. В останні дні цього року український аудіогід став доступним також у Хорватії – у Музеї крапинських неандертальців. Олена Зеленська наголосила, що аудіопереклад українською допомагає нашим співвітчизникам краще розуміти країни, їхню культуру й історію. Крім того, він надає звучання українській мові. Загалом запущено вже 95 аудіогідів у 51 країні. У межах іще одного проєкту – «Українські книжкові полицки» – лише за останні два місяці передали сотні українських книг до Публічної бібліотеки Вінніпега та Центральної бібліотеки Міссісаги (Канада), бібліотеки Американського університету (Кіпр), бібліотеки Астана IT University (Казахстан), Бюро мови та літератури міста Муара (Бруней), бібліотеки університету Ла Сабана (Колумбія), і бібліотеки Реформатської загальноосвітньої школи Juliana (Угорщина), Національної бібліотеки Азербайджану. Цей проєкт нині охоплює 54 країни та штаб-квартиру ЮНЕСКО. Загалом функціонує близько 220 полицок, де доступні понад 55 тис. книг. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/291224-tsohorich-zapustyly-18-ukrayinomovnykh-audiohidiv-y-peredaly-sotni-vydan-dlya>

<https://unn.ua/news/olena-zelenska-pro-zdobutky-2024-roku-18-novykh-audiohidiv-i-sotni-knyzhok-dlia-ukraintsiv-u-sviti>

<https://interfax.com.ua/news/general/1037035.html>

\*\*\*

NV. – 2024. – 27 груд. «Олдскульний антисемітизм та ксенофобія». Співачка Катя Чиллі обурилася встановленням у Києві Ханукії – їй жорстко відповіли у Мережі

25 грудня на Майдані у Києві єврейська громада встановила найбільшу в Європі Ханукію і запалила першу свічу з нагоди свята Ханука. Встановлення головного символу єврейського свята викликала неоднозначну реакцію українців. На боці тих, кого обурила Ханукія в центрі столиці України, опинилася українська співачка Катя Chilly. Вона опублікувала пост, в якому засудила встановлення Ханукії, назвавши її символом «інших народів». Співачка вважає, що в центрі Києва під час війни має бути встановлений символ українського Різдва. «В центрі української держави в столиці України, в час війни за Україну, має бути встановлений символ українського Різдва. Не інші символи. І не символи інших народів. При всій толерантності, повазі та шані. Шана вперше має бути своїй землі, своєму народові та своїм традиціям, які охороняють цю державу і народ», – написала в своєму пості Катя Чиллі. У коментарях у неї одразу запитали, для чого вона розпалює в українському суспільстві ксенофобію. Під дописом співачки, який за менш ніж добу набрав близько 500 коментарів, розгорнулася ціла дискусія. Одні нагадали, що Україна – світська держава, і подібні висловлювання недопустимі в сучасному демократичному суспільстві, інші ж – підтримали Катю Чиллі і навіть

опустилися до антисемітських висловлювань. Сама ж Катя Чиллі розвинула у коментарях свою думку, порівнявши встановлення Ханукії у Києві з діями колоніальної держави, які, коли завойовує якусь країну, то встановлює в її центрі свій прапор і символ. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/katya-chilli-dopustila-antisemizm-pislya-vstanovlennya-hanukiji-na-maydani-jiy-zhorstko-vidpovili-foto-50477464.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 груд. У Литві через виступи в Росії скасували концерти американського рок-музиканта. – Інф.

Американський рок-музикант Марко Мендоса, який мав дати у лютому два концерти у Литві, змушений буде скасувати свою поїздку. Агенція Die Hard мала намір організувати в Литві його концерти. 20 лютого басист Мендоса мав виступити з гуртом у вільнюській залі Vakaris, 21 лютого – у каунаській залі Oazė. Однак днями з'ясувалося, що на шляху до Литви музикант вирішив виступити в Росії, де раніше вже давав кілька концертів. Також у лютому він має намір дати концерти в невеликих російських містах – Обнінську, Володимирі, Кіржачі. Незабаром було повідомлено, що концерти Марко Мендоси у Литві не відбудуться. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3943014-u-litvi-skasovali-koncerti-amerikanskogo-rokmuzikanta-cerez-vistupi-v-rosii.html>

Випуск підготувала  
завідувачка сектору оперативного інформування  
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;  
тел.: 425-23-26  
електронна адреса: [infocenter@nplu.org](mailto:infocenter@nplu.org)  
[info\\_nplu@ua.fm](mailto:info_nplu@ua.fm)

Рудіч О. А,